

Pokračujeme v promluvách Svatého otce Františka, kdy do jeho slov po slovenských cestách vkládáme explicitní úvahu o Božím Srdci. Papež František říká, že **Probodené Boží srdce je i dnes milosrdenství v čirém stavu**, a pokračuje: Při kontemplaci Kristova Srdce nás může vést trojice slov: *vzpomínka, vášeň a útěcha*.

Vzpomínka. Památka něco navrácí do srdce, upamatovat se znamená vracet se k něčemu srdcem. K čemu nás navrácí Srdce Ježíšovo? K tomu, co pro nás učinilo. Kristovo Srdce nám vyjevuje obětujícího se Ježíše: je *kompنديem jeho milosrdenství*. Když se na něj zahledíme jako Jan (srv. *Jan* 19,31–37), přirozeně se upamatujeme na jeho dobrotu, která se dává zdarma, nekupuje se ani neprodává, není podmíněná a nezávisí na našich dílech, je svrchovaná. A dojíká. V dnešním chvatu, uprostřed tisícerych záležitostí a nepřetržitých starostí, pozbýváme schopnost zakusit pohnutí a soucit, protože ztrácíme tento návrat k srdci, jeho památku a vzpomínku na něj: návrat k srdci. Bez paměti odřezáváme své kořeny a bez kořenů nelze růst. Je prospěšné, když udržujeme památku těch, kteří nás milovali, pečovali o nás, pozvedali nás. Je třeba děkovat za péči a lásku, když obojí zakusíme. V naší pandemické době nám bude k dobru, když se upamatujeme rovněž na protrpěná údobí: nikoli proto, aby nás to zarmoutilo, ale abychom nezapomínali a řídili se ve svém rozhodování nedávnou minulostí.

Kladu si otázku: Jak naše paměť funguje? Zjednodušeně řečeno, bychom mohli říci, že si někoho či něco zapamatujeme, když se dotkne našeho srdce, když nás pojí k nějaké výjimečné náklonnosti anebo její absenci. Ježíšovo Srdce uzdravuje naši paměť, protože nás přivádí zpět k ustavující lásce a ukotvuje ji v pevnějších základech. Připomíná nám, že ať se stane cokoli, jsme milováni. Ano, jsme milovanými bytostmi, dětmi, které Otec miluje ustavičně a všemu navzdory – jsme bratři, pro které tepe Kristovo Srdce. Pokaždé když pátráme v onom Srdci, odkrýváme, že „jsme zakořeněni a upevněni v lásce“, jak to vyslovil apoštol Pavel ve svém listu (*Ef* 3,17).

Pěstujme tuto památku, která se posiluje, když důvěrně prodléváme s Pánem a zejména tehdy, když na sebe dáme pohlízet a dáme se jím milovat v adoraci. Avšak také mezi sebou můžeme kultivovat toto *umění paměti*, když čerpáme z tváří, s nimiž se setkáváme. Mám na mysli namáhavé dny v nemocnici, na univerzitě, na našich pracovištích. Hrozí nám, že vše beze stopy zmizí anebo že na nás pouze dolehne úmorné vyčerpání a únava. Bude nám tedy k užitku, když si večer promítneme tváře, s kterými jsme se onoho dne setkali, úsměvy druhých lidí a jejich dobrá slova. Jsou to vzpomínky na přijatou lásku a pomáhají paměti, aby našla sama sebe, aby naše paměť našla sama sebe. Jak důležité jsou takové vzpomínky v nemocnici, kdy mohou propůjčit smysl dni nemocného člověka! Bratrské slovo,

úsmev, pohlazení po tváři jsou památkou, která zevnitř uzdravuje a prospívá srdci. Nezapomínejme na tuto terapii paměti, která činí tolik dobra!

Druhým slovem je **vášeň**. Prvním slovem byla paměť, vzpomínka; druhým vášeň. Kristovo Srdce není nějaká pobožná úcta, která trochu zavlaží srdce, ani něžný obrázek, vzbuzující city, nikoli. Je to Srdce vášnivě zanícené – stačí číst evangelium, srdce zraněné láskou, protřené na kříži. Vyslechli jsme, jak o něm mluví evangelium: „Jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda.“ (Jan 19,34) Srdce probodené, které obdarovává, ve smrti dává život. Nejsvětější Srdce je pašijovou ikonou: vyjevuje něhu vycházející až ze samého Božího nitra, jeho vášnivou lásku k nám, a zároveň – korunované křížem a opletené trnám – ukazuje, kolik utrpení stála naše spása. Ono Srdce tedy v něze i bolesti odhaluje, co je Boží vášní: člověk, my! Blízkost, soucit, něha – takový je Boží styl.

Co se tím napovídá? Chceme-li skutečně milovat Boha, musíme se náruživě nadchnout pro člověka, každého člověka, zejména takového, který žije v takových okolnostech, v jakých se projevilo Ježíšovo Srdce – tedy v bolesti, opuštěnosti, odpisu, a to především v dnešní „skartační kultuře“. Jestliže sloužíme trpícím, utěšujeme a rozveselujeme Kristovo Srdce, jak dosvědčuje evangelní výrok Jana: právě ve chvíli, kdy vypráví o probodeném boku, z něhož vycházejí krev a voda, vydává svědectví, abychom uvěřili. Svatý Jan tedy říká, že *v onen moment* nastává toto svědectví. Probodené Boží Srdce je totiž výmluvné. Hovoří beze slov, protože je milosrdenstvím v čirém stavu, láskou, která je zraněna, a dává život. Je to Bůh, se svou blízkostí, slitovností a něhou. Kolik slov o Bohu pronášíme, aniž by jimi prosvítala láska! Láska ale promlouvá sama *za sebe*, nemluví *o sobě*. Prosme o milost, aby nás zaujali trpící lidé, služba, aby církev uchovávala srdce pulzující láskou, spíše než pronášela množství slov. Ať se církev učí uchovávat srdce v lásce, a teprve potom mluví.

Třetím slovem v tématu Kristova Srdce je **útěcha**. (Prvním slovem byla vzpomínka, druhým vášeň, třetím útěcha). Označuje *sílu*, která nepochází z nás, nýbrž z toho, kdo je *s námi*. Ježíš, Bůh s námi, nám dodává tuto sílu a jeho Srdce naplňuje odvahou v protivenstvích. Děsí nás mnohé nejistoty: v pandemické době jsme zjistili, nakolik jsme malí a nepatrní, navzdory značnému pokroku, který je patrný také v lékařské oblasti ve vztahu k četným vzácným a neznámým onemocněním. Když se při audiencích setkávám s dětmi, ptám se, zda jsou nemocné, a často se dozvídám, že trpí nějakým vzácným onemocněním. Kolik jich dnes je! Výzkum patologií, péče o zdravotnická zařízení a zdravotnictví takové, jaké by mělo být, tedy pro všechny, jsou velice namáhavé. Mohli bychom zmalomyslnět, a proto potřebujeme útěchu – ono třetí slovo. Ježíšovo Srdce tluče za nás v rytmu stále stejných slov: „Odvahu, odvahu, neměj strach, jsem zde!“ Odvahu, sestro, odvahu, bratře, neklesej na mysl, Pán, tvůj Bůh, je větší než tvé bolesti, bere tě za ruku a hladí tě, je ti nablízku, je soucitný a laskavý. Je ti útěchou.

Pohlížíme-li na realitu perspektivou velikosti Božího Srdce, mění se zorný úhel pohledu a proměňuje se též naše životní poznání, neboť jak nám připomněl svatý Pavel, známe „Kristovu lásku přesahující všechno poznání“ (Ef 3,19). Dodejme si odvahy touto jistotou a Boží útěchou. A prosme Nejsvětější Srdce o milost,

abychom také my byli schopni těšit. O tuto milost je třeba prosit a zároveň se nebojácně otevírat vůči druhým, pomáhat si navzájem, jeden druhého břemena nosit. To platí rovněž pro budoucnost zdravotnictví, zvláště pak „katolického“: sdílet, podporovat se, jít společně vpřed.

Kéž Ježíš otevírá srdce lidí, kteří pečují o nemocné, ke spolupráci a soudržnosti. Tvému Srdci, Pane, svěřujeme povolání k péči: kéž vnímáme, že každý člověk, který se na nás ve svých potřebách obrací, je nám *drahý*.

S. Luisa Karczubová

Náš Pán nás stále zahrnuje svou láskou! Jeho láska je absolutně svobodná vůči každému z nás, a přitom jedinečná a největší! Bůh sám je Láska a stále více touží být naší Láskou, tedy tím, koho si v srdci plně objímám s vnitřní jistotou, že on je můj a já jsem jeho! Nebojme se ničeho a nechejme se vést těmi, kteří nám stojí za to! Vše, co nám ze srdce bere pokoj a uvádí nás do zmatku, nemůže být od Boha. Někdy to ale nejsme schopni ve svém srdci s jistotou najít: Ptejme se, hledejme pravdu. Nesmíme však zapomenout na to, že jen člověk nezaujatý na jeden nebo druhý názor je schopný být otevřený pro Krista, který přichází jako Světlo a přináší pokoj a jednotu! Pokud není pro mě světlem světa slovo, které vychází z úst papeže Františka, měli bychom se nad způsobem svého myšlení vážně zamyslet. Nezapomínejme na to, že sám Ježíš postavil církev na Petrovi, kterým je pro nás František, a slíbil, že brány pekelné nikdy nepřemohou toto jeho dílo! Učme se naslouchat tichu Božího Srdce, učme se žít v tichu Božího Srdce, neboť právě tam, v jeho hlubinách, pochopíme všechno!

S. Kateřina Klosová

Ze slov papeže Františka: „Přichází s oblaky“ (Žj 1,7; Dan 7,13). Ježíš přichází s oblaky. Je to obraz, který hovoří o příchodu Krista ve slávě na konci časů: dává nám pochopit, že poslední slovo o naší existenci bude mít Ježíš, ne my! On je Pán, Pán, který přichází shůry a nikdy nezapadá, ten, který odolává tomu, co pomíjí, on je naše věčná, neotřesitelná důvěra. On je Pán. Toto proroctví naděje osvětluje naše noci. Říká nám, že Bůh přichází, že je přítomen, že působí a že obrací dějiny k sobě, k dobru. Přichází „s oblaky“, aby nás uklidnil, jako by říkal: „Nenechávám tě samotného, když je tvůj život zahalen temnými mraky. Jsem stále s vámi. Přicházím, abych vám dal světlo a rozzářil jasnou oblohu.“ Prorok Daniel však upřesňuje, že viděl Pána přicházet s oblaky „při pohledu na noční vidění“. (Dan 7,13) V nočních viděních: to znamená, že Bůh přichází v noci, mezi často temnými mraky, které se stahují nad našimi životy. Každý z nás tyto chvíle zná. Je třeba ho

poznat, podívat se za hranice noci, pozvednout oči, abychom ho viděli uprostřed temnoty. Nahlédněte do nočních vizí! Co to znamená? Znamená to: mít jasné oči i ve tmě, nepřestávat hledat světlo uprostřed temnoty, kterou tak často nosíme v srdci a vidíme kolem sebe. Zvednout pohled od země, vzhůru, ne utéct, ale překonat pokušení ležet na podlaze svého strachu. V tom totiž spočívá nebezpečí: že se budeme držet svých obav. Nezůstávejme uzavřeni ve svých myšlenkách a nelitujme se. Podívejte se nahoru, podívejte se nahoru! Toto je výzva: vzhlédněte, vstaňte! Je to ten nejtěžší úkol, ale je to ten nejúchvatnější úkol, který vám byl svěřen: stát na nohou, když se zdá, že se všechno hroutí; být strážci, kteří umí vidět světlo v nočních vizích; být staviteli uprostřed trosek – v dnešním světě je jich tolik, tolik! Nenechávejme se pohltit nocí, ale zapalujme plamen, zapaluje světlo naděje, které ohlašuje zítřek. Nechme se přitáhnout Ježíšovou svobodou!

